

NAGRAĐENI**BAYER d.o.o.**

Puno je razloga zbog kojih možemo tvrditi da je povijest suvremene zaštite bilja velikim dijelom i povijest tvrtke Bayer. A ona seže u davnu 1851. godinu kada je Ernst Schering osnovao „Zelenu ljekarnu“. Nakon toga, 1863., osnovana je korporacija Bayer & Co. Prvi proizvodi kojima je Bayer ucrtao svoj razvojni put u zaštiti bilja bili su insekticid Antinonin koji je 1893. godine spasio njemačke šume od napada gusjenica smrekovog preleca, i fungicidi Uspulun i Ceresan za tretiranje sjemena žitarica. Razvojni odjel koji je osnovan 1924. godine unutar Bayer Crop Science nastavlja tu tradiciju i u proteklih je 88 godina iznjedrio brojna znanstvena dostignuća u području fitomedicine. Bayer prepoznajemo po brojnim važnim, za nas fitomedicinare gotovo povijesnim proizvodima. To su insekticidi Paration, Metasystox, fungicidi Bayleton, Al-fosetil, te herbicidi Betanal, Sencor i brojni drugi proizvodi. Paration je bio jedan od prvih organofosforinih insekticida a na tržištu se održao vrlo dugo. Prvi sistemski insekticid (ranijeg naziva Systox) upravo je kreiran u laboratorijima Bayera. Fungicid Bayleton prvi je triazolni fungicid korišten za suzbijanje pepelnice i hrđe, a Al-fosetil je fungicid koji još i danas čini okosnicu Bayerovih pripravaka vinogradarske palete. U zaštiti šećerne repe od korova prvi selektivni herbicid Betanal otkriven davne 1968. i danas je nezamjenjiv proizvod u korektivnom tretmanu protiv korova. Revoluciju u zaštiti soje i krumpira donosi otkriće Sencora, koji se prodaje od 1971. godine. Puno je drugih proizvoda no predugo bi trajalo da ih sve navodimo.

Na našem području prvi proizvodi za zaštitu bilja tvrtke Bayer prodaju se odmah nakon drugog svjetskog rata. Distribuciju Bayerovih proizvoda u Hrvatskoj dugo je obavljala tvrtka Pinus, a od 2002. godine Bayer distribuira svoje proizvode samostalno.

Tvrtku osim proizvoda čine ljudi, oni su ti koji ostavljaju svoj trag u našim životima i sjećanjima. Dugi niz godina sinonim za ime tvrtke Bayer na našim područjima bio je dr. Zlatko Černjul koji je uspješno vodio odjel zaštite bilja do 2002. godine. Njegovog rada na terenu kao i doprinosa u obliku predavanja, komentara i pitanja na seminarima biljne zaštite svi se sa sjetom sjećamo. Danas tim stručnjaka tvrtke Bayer u Hrvatskoj broji 16 djelatnika što je razumljivo jer tvrtka sama vodi brigu o distribuciji svojih proizvoda. Oni predstavljaju malu kap u moru jedne od vodećih svjetskih kompanija Bayer Crop Science koja zapošljava više od 20000 zaposlenika, a zastupljena je u 120 zemalja.

I dok neke impresionira podatak o godišnjem prometu od oko 7 milijardi €, ono što je zaista vrijedno pažnje je podatak da su godišnja investiranja u istraživanja 600 milijuna €. To je osiguralo preduvjete za razvoj raznovrsne palete proizvoda ali je i dalo za pravo da tvrtka s ponosom ističe svoju misiju koja glasi „**znanost za bolji život**“.

Stručnjaci Bayera prepoznali su Hrvatsko društvo biljne zaštite kao organizatora i promotora brojnih aktivnosti vezanih na zaštitu bilja u našoj

zemlji, prepoznali su važnost naših redovitih okupljanja koje su uvijek svojim sponzorstvom pomagali. Stoga im HDBZ dodjeljuje priznanje za svesrdnu potporu u organizaciji Seminara biljne zaštite.
Čestitamo!!!!

Prof. dr. sc. Renata Bažok

Mr. spec. Mandica Dasović, dipl. ing. šumarstva

Hrvatsko društvo biljne zaštite na svojim Seminarima odaje priznanja svojim članovima za uspjehe na polju zaštite bilja i za doprinos razvoju društva. Ove godine na 56. seminaru biljne zaštite koji je održan u Opatiji od 7. do 10. veljače Povelju s brončanom plaketom dobila je naša kolegica Mandica Dasović. Povodom toga ukratko se prikazuje njen životopis.

Mandica Dasović je rođena u Gospiću. Osnovnu školu završila je u Ličkom Osiku. U Gospiću je završila srednju školu 1982. godine u Centru usmjerenog obrazovanja „Nikola Tesla“ i to smjer Suradnik u razrednoj nastavi. Iste godine počela je studirati na Šumarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Studij je završila 1987. godine obranivši diplomski rad iz zaštite šuma.

Nakon diplomiranja zaposlila se u tadašnjem Šumskom gospodarstvu „Lika“. Kao pripravnica radila je na uređivanju šuma, a nakon toga kao taksator, a od 1989. godine kao samostalni taksator. Taj je posao radila i nakon formiranja poduzeća Hrvatske šume u Upravi šuma Gospić. U istoj Upravi šuma u periodu od 1990. do 1995. godine bila je stručni suradnik za plan i analizu. Slijedi period do 2001. godine kada je bila rukovoditeljica Odjela za plan i analizu u Upravi šuma Gospić. Tijekom 2001. godine postavljena je za rukovoditeljicu Odjela za ekologiju koju dužnost obavlja i danas. Znano je da su Hrvatske šume d. o. o. u sustavu FSC čiji je cilj da se promovira ekološki odgovorno, društveno korisno i ekonomski održivo gospodarenje šumama i šumskim zemljištima. Za provedbu FSC-a za gospodarenje šumama na području Uprave šuma podružnice Gospić Mandica Dasović je 2007. godine postavljena za jednog od koordinatora.

Za predsjednicu Hrvatskog šumarskog društva (HŠD), Ogranak Gospić izabrana je 2009. godine kojeg vodi vrlo uspješno. Pored toga član je Hrvatske komore inženjera šumarstva i drvne tehnologije (HKIŠDT) i Hrvatskog društva biljne zaštite (HDBZ).

Mandica Dasović je, uz redovito usavršavanje na radnim dužnostima, 2004. godine na Šumarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu završila stručni poslijediplomski studij iz područja Ekološko oblikovanje krajobraza i zaštita prirode. Obranivši magistarski rad pod naslovom „Biološko-ekološko i prostorno vrednovanje Park šume Laudonov gaj“ stekla je akademski stupanj magistra specijaliste.

Nakon završenog poslijediplomskog studija mr. spec. Mandica Dasović je vrlo aktivna na širem području rada. Tako je članovima HŠD, Ogranak Zagreb prilikom posjeta Gospiću, 2004. godine, održala predavanje pod naslovom „Potkornjaci – problem gospodarenja UŠP Gospić“. Od tada je okupirana

problemom potkornjaka u ličkim šumama. Godinu dana kasnije na njenu inicijativu zajedno smo organizirali stručnu ekskurziju Unsko-sanskim šumama na području Petrovca i Bihaća. Na toj ekskurziji sudjelovali su djelatnici UŠP Gospić i UŠP Senj, a uz kolege iz Unsko-sanskih šuma i znanstvenici sa Šumarskog fakulteta iz Sarajeva. Također je 2011. godine bila u Beču u posjeti znanstvenoj ustanovi Bundesamt und Forschungszentrum für Wald – BFW s kojom naši znanstvenici imaju suradnju vezanu za istraživanje potkornjaka.

Na domaćem terenu je učenike osnovnih škola u Gospiću i Perušiću educirala o provedbi preventivnih mjera zaštite šuma od požara. Na istu temu i na zaštitu šuma od potkornjaka u srednjim šumarskim školama u Otočcu i Gračacu održala je nekoliko predavanja. Na manifestaciji „Jesen u Lici“ koja se svake godine u listopadu održava u Gospiću sudjeluje u promoviranju šumarstva, a prošle godine tom je prilikom pomagala, u sklopu Međunarodne godine šuma, i pri postavljanju izložbe „Šuma okom šumara“ koja je poznata u svjetskim razmjerima. Ljubav prema prirodi iskazuje odlascima na Velebit gdje fotografiranjem bilježi njegove ljepote i znamenitosti.

Posebno treba istaknuti da je Mandica Dasović redovito sudjelovala na Seminarima biljne zaštite koje organizira HDBZ. Ona je na seminarima sama i u koautorstvu održala pet (5) predavanja i aktivno sudjelovala u stručnim ekskurzijama koje je organiziralo HDBZ.

Uzimajući u obzir sve aktivnosti i uspjehe na radnom mjestu i doprinos HDBZ Upravni odbor istoga donio je odluku da se mr. spec. Mandici Dasović oda časno priznanje dodjelom

Povelje uz brončanu plaketu za očuvanje velebitskih šuma i doprinos razvoju HDBZ što joj je uručeno na 56. seminaru biljne zaštite u Opatiji 7. veljače 2012. godine.

Ovom prilikom kolegici Mandici Dasović upućujem iskrene čestitke.

Prof. dr. sc. Milan Glavaš

Mr. sc. Milorad Šubić, dipl. ing. agronomije

Mr. sc. Milorad Šubić diplomirao je na Agronomskog fakulteta u Zagrebu, smjeru zaštita bilja 1994. Godine, s prosječnom ocjenom 4,63. Diplomski rad naslova "*Istraživanje djelotvornosti biljnih ekstrakta na krumpirovu zlaticu*" izradio je u Zavodu za poljoprivrednu zoologiju, na matičnom fakultetu pod vodstvom akademika prof. dr. Milana Maceljškog i obranio ga 1992. godine. Upisao je 1994/95 poslijediplomski studij na inženjerskom smjeru Molekularna biologija PMF u Zagrebu i odslušao sve predmete. Zbog promjene radnog mjesta promijenio je naslov teme i magistrirao je na Agronomskom fakultetu Zagreb 2002. godine obranivši magistarski rad naslova: "*Mogućnosti prognoze i suzbijanja plamenjače krumpira (Phytophthora infestans (Mont.) De Bary) u Međimurju*".

Usavršavao se iz biljne bakteriologije 1996. godine kod prof. Carla Bazzia (Istituto di Patologia Vegetale Bologna), s posebnim naglaskom na bakterijski

palež. U okviru međunarodnog projekta "*Unapređenje proizvodnje krumpira u Hrvatskoj*" između Kraljevine Nizozemske i Republike Hrvatske tijekom ožujka 1999. godine boravio je na stručnoj izobrazbi u Centru za obuku u Nizozemskoj.

Nakon završetka studija zaposlio se u Zavodu za fitopatologiju Agronomskog fakulteta u Zagrebu u svojstvu mlađeg asistenta. Osim nastavnih aktivnosti bio je uključen u znanstveno-istraživački projekt "Istraživanje znanstvenih osnova integrirane zaštite bilja". Od sredine 1995. do početka 1997. proučavao bakterijski palež jabučastog voća (*Erwinia amylovora*). Ponosan sam što je prve znanstvene korake naučio u Zavodu za fitopatologiju koji sam tada vodio. Srce ga je vuklo u njegovo Međimurje. Odlazi s Fakulteta i zapošljava se u Uredu za gospodarstvo Međimurske županije kao voditelj službe za zaštitu bilja, a zatim prelazi u Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu, Odsjek Međimurske županije u svojstvu savjetnika za zaštitu bilja. Danas je Rukovoditelj područnog odjela Međimurske županije - Hrvatske poljoprivredne komore u Čakovcu. Mr Milorad Šubić kao vrsan poznavatelj zaštite bilja vanjski je suradnik Gospodarske škole Čakovec tijekom 1998., a zatim in continuo od 2006.- 2011. godine pri izvođenju nastave "Tečaj za vinogradare i vinare". Tijekom 2010. godine bio je vanjski suradnik Pučkog otvorenog učilišta Čakovec pri obrazovanju odraslih za zanimanje „Proizvođač merkantilnog krumpira“.

Njegova osnovan obveza je savjetodavna služba koju obavlja na zadovoljstvo poljoprivrednika. Kako bi bio najbolje informiran djelotvornosti SZZB provodi brojne pokuse, na kojima se i sami proizvođači uvjere u djelotvornost pripravaka i njihovih kombinacija, ali i kompletnih programa zaštite za pojedinu kulturu. Malo je struka koje se mogu pohvaliti da s takvim povjerenjem prihvaćaju i provode savjete stručnjaka, a magistru Šubiću je to uspjelo.

Mnogo je napravio u racionalizaciji zaštite bilja provjeravajući i uvodeći prognoze modele za neke štetne organizme: kao napr. *Phytophthora infestans* (krumpir, rajčica) *Alternaria solani* (krumpir, rajčica) *Septoria apiicola* (celer), *Peronospora destructor* (luk); *Erysiphe necator* (vinova loza); *Taphrina deformans* (breskva); *Bremia lactucae* (salata); *Hoplocampa testudinea* (jabuka) i druge. Podaci očito govore da je na području Hrvatske napravio mnogo na prognozi pojave bolesti i štetnika. Zapaženi su njegova izlaganja i članci o utjecaju volumena lisne površine na određivanje doze ili količine sredstava za zaštitu bilja.

To je trud ravan doktoratu. Tamo na polju gdje nije nazočan, prisutna je njegova pisana riječ. Od 1997. godine aktivno sudjeluje u radu godišnjih Seminara biljne zaštite stručnim izlaganjima iz domene integrirane zaštite voćnjaka, vinograda i povrtlarskih kultura. Stručni je suradnik "Gospodarskog lista" i autor kolumne zaštite bilja u županijskim novinama "Međimurje". U našem Glasilu biljne zaštite objavio je 57 uvijek interesantnih i zapaženih članaka.

Hrvatsko društvo biljne zaštite prepoznalo je njegov doprinos na popularizaciji i afirmaciji struke, dodijelivši mu priznanje u vidu **Povelje uz**

brončanu plaketu. Mr. sc. Milorad Šubić je najmlađi član HDBZ-a koji je dobio takvo priznanje.

Čestitamo!

Prof. dr. Bogdan Cvjetković

Mr. sc. Ivan Pus, dipl. ing. poljoprivrede

Magistar znanosti Ivan Pus, dipl. ing. poljoprivrede rođen je 3. kolovoza 1939. godine u selu Jakšić kod Požege u obitelji seljaka – zemljoradnika. Osnovnu školu pohađao je u rodnom selu, a realnu gimnaziju u Požegi, putujući svakodnevno kao đak vlakaš. Maturirao je 1958. godine.

Iako je obitelj posjedovala ondašnji zemljišni maksimum (10 ha) nije mu od vlastitih prihoda mogla omogućiti nastavak školovanja. Ipak, dobivši stipendiju od onodobnog Kombinata za poljoprivredu i ribarstvo iz Zdenaca kod Orahovice iste godine upisao je Poljoprivredno-šumarski fakultet, ratarsko-stočarski smjer u Zagrebu. Diplomirao je u listopadu 1962. god., a već 1. studenog biva raspoređen na mjesto upravitelja svinjogojske farme s mješaonicom stočne hrane i klaonicom u Zdencima. Ubrzo odlazi na odsluženje vojnog roka. Nakon jedanaest mjesječnog služenja vraća se na novoustrojeni PPK Orahovica gdje preuzima dužnost upravitelja govedarske proizvodnje. Pet godina kasnije preuzima dužnost glavnog tehnologa u silosu u Čačincima. Godine 1971. sporazumno raskida ugovor s PPK Orahovicom i prelazi u PPK Kutjevo na radno mjesto upravitelja R. J. Silos u Požegi. Tu ostaje do 1977. godine kad na OOUR-u Ovčare preuzima dužnost glavnog tehnologa ratarske proizvodnje. Devet godina kasnije (1986) prelazi u RADNU ZAJEDNICU – proizvodni sektor, gdje obavlja poslove i zadatke vezane uz proizvodnju starih žitarica i uljane repice za cijeli kombinat. Posebno radi na usavršavanju tehnologije sjemenske proizvodnje ovih kultura gdje se uvelike susreće s problemima zaštite istih od bolesti, štetnika i korova. Na Agronomskom fakultetu u Zagrebu upisuje poslijediplomski studij iz područja specijalne proizvodnje bilja. Godine 1994. stječe diplomu magistra znanosti pod mentorstvom pokojnog prof. A. Pucarića. Stečeno znanje i iskustva primjenjuje na 12.000 hektara ratarskih površina kombinata PPK Kutjevo, poznatog proizvođača i doradivača sjemena ratarskih kultura. Za proizvodnju i plasman oko 10 000 t sjemenske robe, koliki je bio kapacitet Kombinata, nužna je bila suradnja s domaćim oplemenjivačkim kućama i sa specijalistima iz područja zaštite bilja koju je Kombinatski uspostavio a kolega Pus uspješno provodio. Na površinama Kombinata postavlja brojne pokuse sa svrhom pronalaska najboljih rješenja protiv bolesti, štetnika i korova. Uvođene su nove tehnologije u pristupu suzbijanja istih. Istraživana su nova sredstva, nove metode i nove tehnologije primjene sredstava za zaštitu sjemenskih usjeva i dorade sjemena. Postavljani sortni, gnojidbeni, zaštitarski mikro i makro pokusi. Sve postignuto prezentirano je na redovitom godišnjem stručnom sastanku i na poznatim

„Danima polja pšenice“ na Ovčarama koji su godinama okupljali brojne stručnjake iz cijele države.

Upravo je kolega Pus s nekolicinom najbližih suradnika dao velik doprinos činjenici da sve navedeno godinama funkcionira na najbolji mogući način.

Iako je otišao u prijevremenu mirovinu s 36,5 godina staža, kolega Pus ne miruje. Već duže od desetljeća kao umirovljenik pohađa i aktivno sudjeluje na Seminarima iz zaštite bilja. Honorarni je aprobator za strne žitarice pri Hrvatskom centru za poljoprivredu, hranu i selo. Procjenitelj je šteta na ratarskim kulturama. Održava mini plantažu jabuke od 0,7 ha površine. Svakogodišnji je sudionik stručne ekskurzije iz zaštite bilja. Dugogodišnji je član HDBZ, član skupštine HAD-a. Veoma je aktivan u Agronomskom društvu Požege. Dragi Ivane, možda i nisi zamijetio da sam te oslovio titulom diplomiranog inženjera poljoprivrede. Ti to zaista i jesi. Ne dipl. ing. agronomije kao što si naznačio u svom životopisu. Počeo si kao stočar, nastavio kao stručnjak koji čuva uskladištene plodove zemlje. Zatim si specijalizirao i magistrirao proizvodnju i doradu sjemena, u koju si ugradio znanja i iz zaštite bilja. Puno više i puno šire od onog što definira pojam agronomija. HDBZ-e zahvaljuje Ti na svemu što si učinio za prosperitet naše struke dodijelivši ti Povelje uz brončanu plaketu. Želimo Ti dobro zdravlje, dug život i da nas još dugi niz godina na našim skupovima krijepiš svojom jabukovačom.

Cestitamo!

Prof. dr. sc. Zvonimir Ostojić

NAJAVA STRUČNE EKSKURZIJE

Poštovane kolegice i kolege, članovi HDBZ

Zadovoljstvo mi je najaviti Vam našu slijedeću stručnu ekskurziju u organizaciji Hrvatskog društva biljne zaštite. Nastavljajući tradiciju ovaj Vas puta vodimo u sjeverozapadnu Hrvatsku (Međimurje i Zagorje) gdje nas čekaju prelijepi brežuljci, zelene livade, stari sakralni objekti, kristalna kapljica, jednom riječju uroda za oko, sluh i okus.

Stručna ekskurzija biti će organizirana od 13.-15. rujna 2012. g.

Ubrzo će na vaše adrese stići obrasci za prijavu i detaljan opis puta.

Molimo sve zainteresirane **članove HDBZ** da popunjeni obrazac za prijavu vrate najkasnije do **29. lipnja 2012. g.** na adresu Infomarta.

Hrvatsko društvo biljne zaštite i ove će godine snositi dio troškova ove trodnevne ekskurzije za sve prijavljene članove HDBZ-a koji su podmirili članarinu za 2012. godinu.

Očekuje nas druženje prepuno lijepih trenutaka, dani ispunjenih stručnim i ljudskim vrednotama i radostima.

Očekujući skorašnji susret na ekskurziji srdačan pozdrav!

**Predsjednica HDBZ:
Prof. dr. sc. Jasminka Igrc Barčić**